

JUBILEUMS extra

UTGIVEN MED ANLEDNING AV FFVs 40 ÅR I ARBOGA 1985

Det har gått 40 år ...

Titta noga på den översta bilden!

Den togs 1945, när det första flygplanet av typ J 22 bogserades ut ur berget, hopmonterat vid dåvarande CVA.

I år firar vi FFVs 40-årsjubileum i Arboga.

Vid Familjedagen den 25 augusti medverkar bland annat flygvapnet och bjuder på flyguppvisning med TEAM 60.

Bättre än så här kan vi inte symbolisera de gångna årens verksamhet:

Vår linje är flyg – så har det alltid varit – och tekniken går vidare i sällskap med oss!

JUBILEUMSPROGRAM DEN 25 AUGUSTI 1985

Kl 10.00–13.00

Visning av FFV anläggningar upplagd som bingopromenad med chans till vinster.

Utställning, bildspel, aktiviteter för barn.

Förtäring serveras kostnadsfritt i personalrestaurangen.

Kl 13.00

Arboga Blåsorkester med drillflickorna.

Kl 13.35

Jubileumstal.

Kl 13.50

Underhållning från scen.

Kl 14.25

Konstflygning, Simon Aviation.

Kl 14.40

Uppvisning av flygvapnet: J 37 Viggen, HKP 2 och TEAM 60.

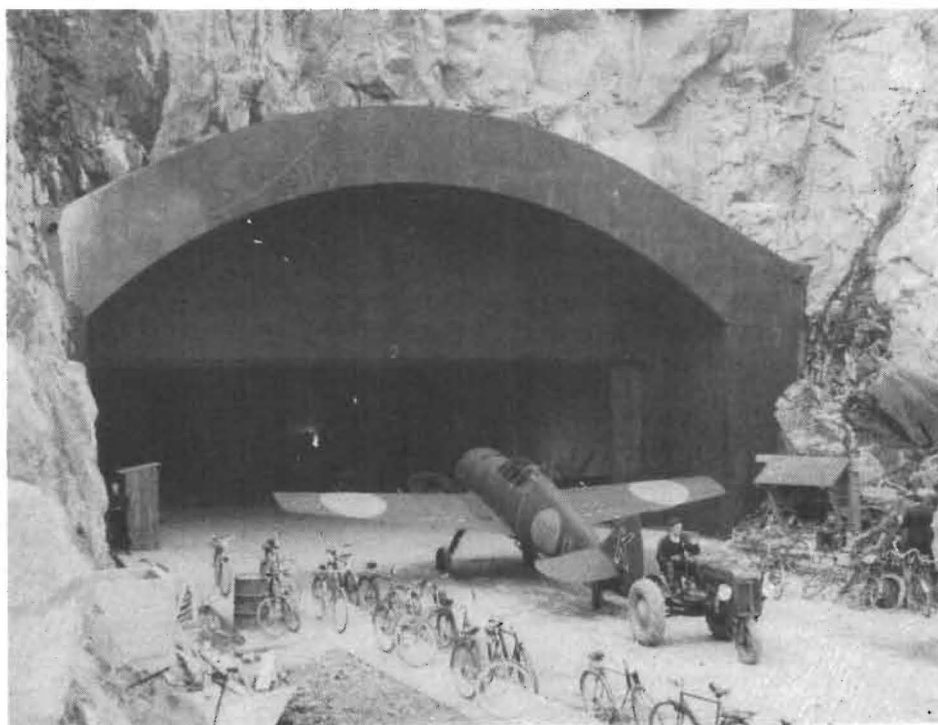
Kl 15.45

Prisutdelning till bingopromenadens vinnare.

Kl 16.00

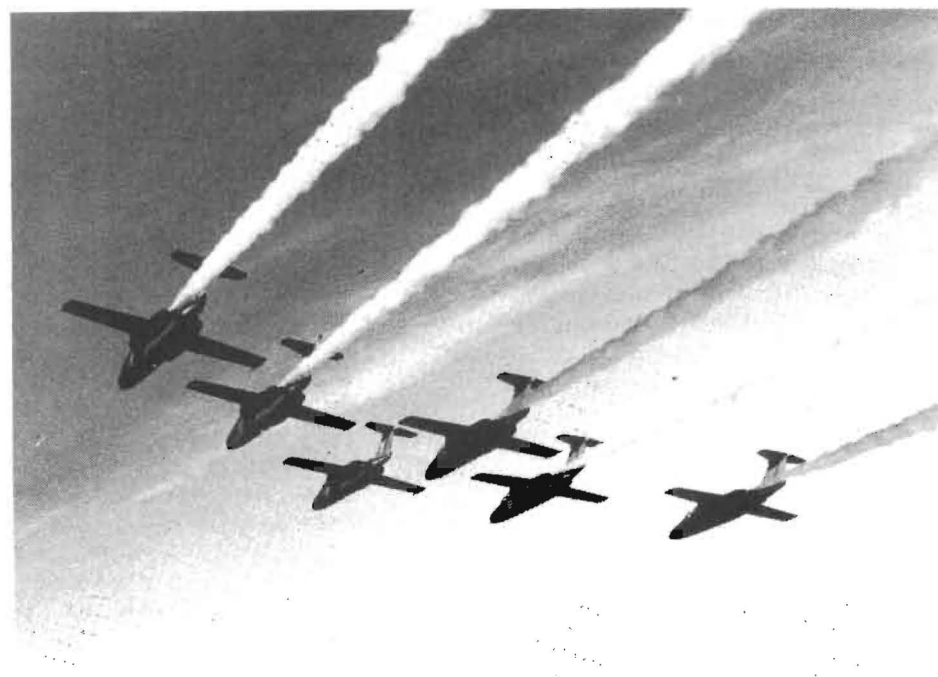
Avslutning, Arboga Blåsorkester med drillflickorna.

TEAM 60 – flygvapnets uppvisningsgrupp – består av sex flygplan av typ SK 60. Piloterna utgörs idag av majorerna Per Ekelund, Per-Olof Olsson, Agne Persson och Lars Olin, samt kapten Lars Harvig. Gruppen leds av major Jan Å Brandmyr.



Den 12 maj 1945 var det dags för "klargöring för provflygning" av detta flygplan av typ J 22.

För första gången i Arbogas historia hade ett flygplan monterats ihop inne i berget. Man kan undra vad Åke Entoft tycker om cykelparkeringen utanför bergsinfarten?



Det var här det började . . .

Det sägs ibland att livet börjar efter 40.

För FFVs del i Arboga är det nog snarare så att livet fortsätter i rask takt framåt!

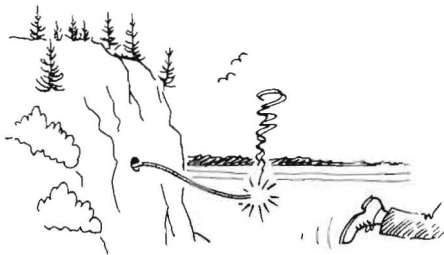
Låt oss påminna om några händelser – slumpvis utvalda – i den mångfald av hållpunkter historien rymmer!

För illustrationerna svarar Len-nart Askerlöf, division Avionik.

1942 Den 19 juni 1942 beslöt riksdagen att den nya centrala flygverkstaden skulle förläggas till Arboga och bli CVA. Alternativa förslag var Örebro, Eskilstuna, Köping. Nu blev det Arboga istället och på hösten påbörjades anläggningen av flygfältet.



1943 I april 1943 började sprängningarna för bergsverkstaden. I slutet av samma år påbörjades monteringshallen, som kunde tas i bruk i oktober 1944.



1944 I oktober 1944 var alla CVA-tunnlarna utsprängda. Vaktbyggnaden tillkom under 1944. Administrationsbyggnaden påbörjades i september samma år.

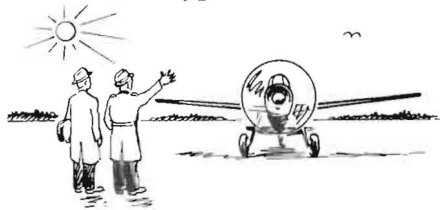


Den 15 juli 1944 fick CVA som första order från Flygförvaltningen att snarast iordningställa den då ännu ej färdiga monteringshallen. Den skulle användas som reparations-

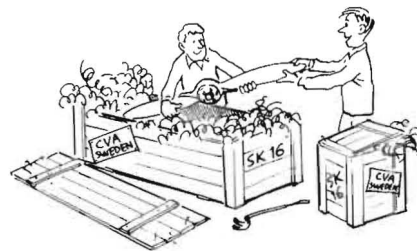
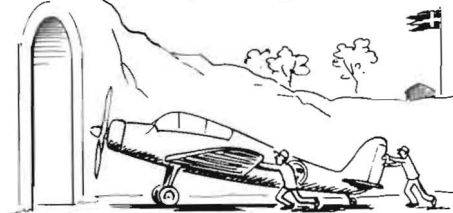
verkstad för flygplan J 22.

I oktober började jobbet vid CVA. Monteringshall B togs i bruk för reparation av J 22-delar.

Första flygplanet landade på CVA-flygfältet den 16 november. Företaget hade vid årets slut drygt 40 anställda.

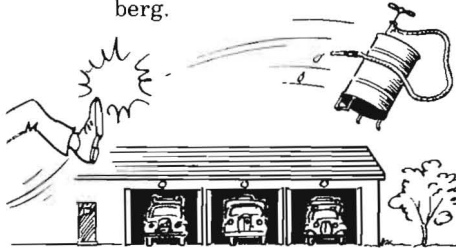


1945 I januari togs vaktbyggnaden i bruk som provisorisk administrationsbyggnad. Första flygplanet av modell J 22 togs in för översyn vid CVA. Flygplanet SK 16 kom i lådor från USA och monterades ihop i Arboga.



I april var brandstation och garage färdiga.

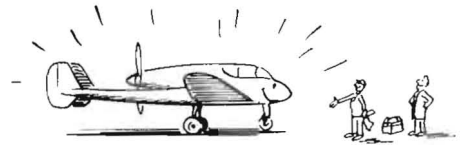
Den 17 augusti invigdes CVA av generalmajor Nils Söderberg.



1946 Underhållet på markradarstation ER III 6 startade och ett servicelag bildades.

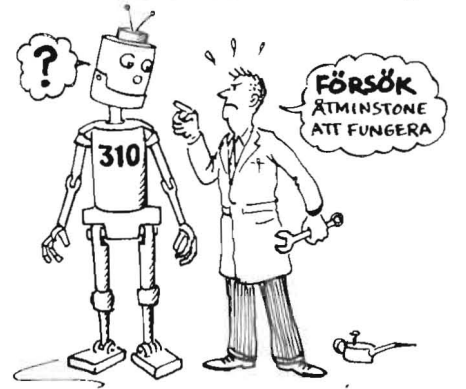
1947 Den första motorn (DB) kördes i motorprovbyggnaden.

1948 Första flygplanet J 21 levererades efter översyn.



1949 CVA började arbeta med robotar. Den första var en försöksrobot.

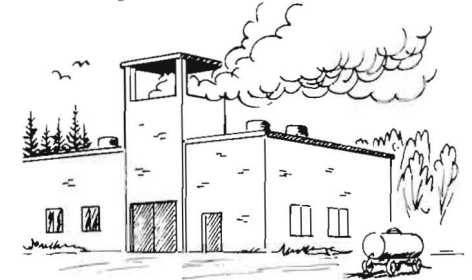
Det första flygplanet B 18 levererades efter modifiering.



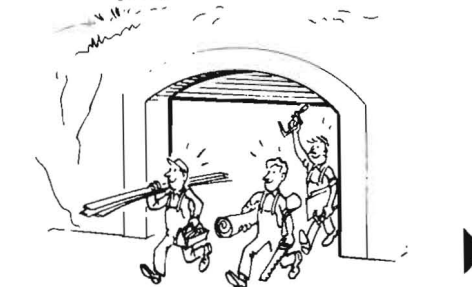
1950 Framtagningen av stationsutrustning för flygplan J 29 startade. Arbetet pågick fram till år 1956.

1951 Tillverkningen av J 29-delar åt SAAB i Linköping påbörjades, ett arbete som pågick till april 1955.

1952 Reamotor RM 2 kördes för första gången i CVAs ombyggda provbock 1 den 11 mars.



1955 Personalorganisationerna övertog genom vald mässtyrelse verksamheten på CVA mäss. Snickarverkstaden flyttade från berget till lokaler ovan jord.



CVA och Centrala Flygmaterieförrådet i Arboga, CFA, firade 10-årsjubileum med fest i CVA-berget den 27 augusti.

1956 Planeringskontoret flyttade till berget från administrationsbyggnaden.



1958 Ny organisation infördes vid de centrala verkstäderna med bland annat en produktionsavdelning och en teknisk avdelning.

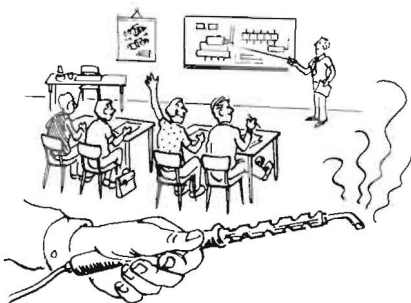
1959 Översyn av motor typ RM 6 och anläggningsarbete för luftförsvarsrobot "Bloodhound" startade.

1960 Första provkörningen av provboken i berget.



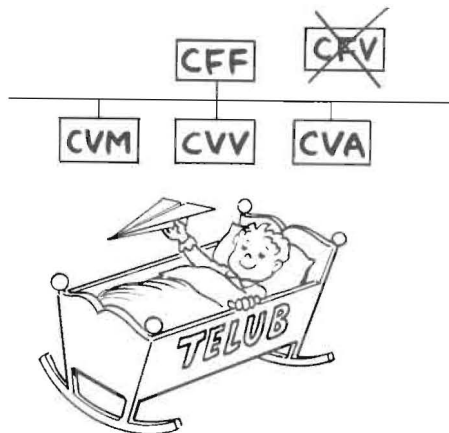
1961 Verkstäder byggdes i Övre Ektorp för robot.

1962 Utbildningskontoret organiserades, utbildning i mjuklödning startade, tunnel 4 byggdes om och mässen byggdes ut.



1963 Åsby gård inreddes till utbildningslokal och yrkesskolans nya byggnad färdigställdes.

1964 Centrala verkstäderna underställdes organisatoriskt chefen för Flygförvaltningen, CFF, istället för chefen för Flygvapnet, CFV. AB Teleunderhåll (senare TELUB AB) kom till i Växjö.



1965 Jubileumsfest med anledning av CVAs 20-åriga historia firades i Telehallen.

1966 Huvudansvaret för översyn av RM 2-motorn överfördes från CVA till Centrala Flygverkstaden i Malmslätt, CVM.

Målarverkstaden flyttades från berget till gamla provboken för att ge plats åt ett modernt teleinstrumentlaboratorium.

1967 CVA bytte "huvudman" och övergick till Försvarets Fabriksverk, FFV, den 1 juli.

1968 CVA fick huvudverkstadsansvaret för motortyp RM 9. CVM och Centrala Flygverkstaden i Västerås, CVV, överfördes den 1 juli till FFV, samtidigt som CVV upphörde som självständig verkstad och blev CVMV. Avvecklingen av CVV påbörjades.



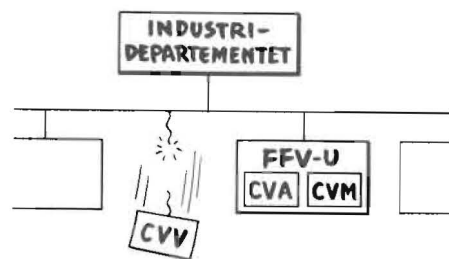
1969 Sista examen i CVAs yrkesskola ägde rum. CVA etablerade en ny filial i Östersund, CVÖ.



1970 FFV överfördes till Industri-departementet.

1973 CVA och CVM slogs organisatoriskt samman till FFV Underhåll som en försöksorganisation.

1975 Avvecklingen av CVV slutfördes.



1976 FFVs nya organisation fastställdes.

1982 Första beställningen till JAS-projektet inkom.

1983 FFV Underhåll omorganiserades och delades upp i divisioner. Resultatansvaret decentraliserades ut i linjeorganisationen.

FFV Elektronik AB och nuvarande ASE bildades.

1985 FFV i Arboga består idag av ungdomliga och livskraftiga enheter, med en teknikutveckling som ingen hade kunnat ana när sprängskotten ljöd i berget 1943. Och fortfarande är det ändå bara början...

Presentation av 40-åringen

Det som en gång var CVA är idag en kombination av FFV Underhåll, FFV Elektronik AB och ASE Europe AB.

Totalt arbetar cirka 2 100 människor inom de olika FFV-enheterna i Arboga.

FFV Underhåll har koncentrerat sin affärsidé till flygområdet med motorunderhåll och avionik (underhåll av flygburen elektronik).

Mer jordnära elektronik, bland annat markradar och liknande anläggningar, är överförda till FFV Elektronik AB.

Verksamheten med datoriserade motortestutrustningar, som en gång framtagits vid FFV Underhåll, sköts nu via ASE Europe AB.

FFV Underhåll är med sina cirka 3 000 anställda den största enheten inom FFV-koncernen. Förutom i Arboga, där ungefär 1 800 av medarbetarna åter-



finns, bedriver företaget sin verksamhet i Linköping, Östersund, Växjö och Stockholm.

FFV Underhåll är ett serviceföretag som arbetar med underhåll, utveckling, tillverkning av produkter och materiel-system inom flygområdet.

FFV har i åtskilliga år haft ansvaret för översyn och underhåll på motorer för svenska flygvapnet. På senare år har verksamheten utvidgats till att omfatta andra nordiska flygvapen, svenska armén och marinen och – genom auktorisation – även civila motorer. Exempel på sådana är helikoptermotorn Allison 250 och CT7-motorn, som bland annat återfinns i Saab Fairchild 340. FFV Underhåll har idag flera underhållskontrakt med civila bolag som flyger SF 340.

Tekniskt kunnande

FFV Underhåll är också djupt engagerat i JAS-projektet, där FFV är en av delägarna i Industrigruppen JAS.

Engagemanget gäller bland annat planeringen för det kommande underhållet för JAS 39 Gripen. FFV Underhåll har också huvudansvaret för utvecklingen av autotestsystem till JAS.

FFV Elektronik AB har idag cirka 1300 anställda, varav 300 i Arboga. Verksamheten bedrivs även i Växjö, Stockholm, Hässleholm, Göteborg och Norrköping.

I Arboga arbetar FFV Elektronik AB med modern teknik och erbjuder olika tekniska tjänster till såväl militära som civila kunder främst inom områdena radar, radio, specialmekanik och anläggningsproduktion.

ASE Europe AB har ett 20-tal anställda i Arboga. Företaget kan idag erbjuda mer kompletta motortestanläggningar, eftersom även mekaniska och ljuddämpande system ingår i produktsortimentet.

Det totala tekniska kunnandet och erfarenheten inom FFV har gjort oss till ett av de stora konsultföretagen i Europa på såväl flyg- som markområdet. Vilken välutvecklad "40-åring"!

Skilda par kan också stå varandra nära...

Vissa saker är enklast att förstå med hjälp av bilder.

Ta till exempel det här med FFV Underhålls historia och vårt förhållande till Försvarets Materielverk, FMV.

För min del klarnade historien när jag jämförde de båda parterna med ett vanligt äktenskap.

Jag testade bilden med Generalmajor Gunnar Lindquist, chef för FMVs Huvudavdelning för Flygmateriel, när vi träffades på Öppet Hus i Stockholm i våras.

Först verkade han lite tveksam till det här med "äktenskapsbilden", men jag skyndade mig att tillägga:

– Ja, FFV Underhåll är naturligtvis hustrun, som skött marktjänsten hela tiden.

Jodå, Generalmajoren accepterade min jämförelse. Egentligen är den ju ganska träffande. Låt mig förklara vidare:

FMV och FFV Underhåll levde tidigare i ett vanligt äktenskap, det vill säga han – FMV – försörjde sin hustru – FFV Underhåll – och hon skötte marktjänsten.

Så småningom fick han dock allt svårare att försörja denna "hemmafru". Förhållandet började bli slitsamt. Något måste göras.

Då kom de på den förträffliga idén att anordna en så kallad "modern skilsmässa", alltså en sådan skilsmässa som existerar på papperet och juridiskt, men inte i praktiken. Fördelen med sådana uppgörelser är som bekant att man får ett annat ekonomiskt utgångsläge.

– Visst är vi skilda nu, men jag skulle inte kunna leva utan dig, sa han varmt.
– Jag skulle inte kunna leva utan dig heller. I alla fall inte i nuläget, svarade hon vänligt.

Plats för andra

Därmed kom de in på ett angeläget ämne. Det hade nämligen visat sig att fd hustrun behövde trygga sin och barnens ekonomi ytterligare. I och med att fd maken inte längre utnyttjade hennes tjänster i samma omfattning som förut – då, när allt var gratis... – såg hon sig nödgad att bjuda ut sina tjänster till fler.

– Jag har ingenting emot att du gör det. Tvärtom är jag stolt över att andra herrar får se vad du går för, sa fd maken.

– Men det får naturligtvis inte bli så att mina behov blir lidande på grund av att du har andra kunder vid sidan om. Det är ju faktiskt jag som så att säga "lärt upp dig" och gett dig resurser att vara den du är, tillade han.

Hon log sitt nya, självständiga leende och lugnade honom genast:

– Du vet att du alltid kommer att vara den förste och viktigaste för mig. Men du börjar bli lite till åren och vi vet så lite om dina behov i framtiden. Det vore dumt av mig att inte redan nu se mig omkring efter andra som kan försörja mig. Så länge du behöver mig, kommer du dock alltid att gå i första hand. Ja, så länge du kan betala för dig, vill säga, förklarade hon.

– Då så. Då är vi överens, sa han på sitt lite korthuggna, militäriska sätt och de höjde en skål för sitt nya förbund...

Betalt för jobbet

Från och med nu skulle fd hustrun ha betalt för sina tjänster. Fd maken skulle å andra sidan inte längre behöva betala för något han inte direkt bett henne göra. Situationen var ovan för de båda. Hon ansåg givetvis att hon hade rätt att ta betalt enligt gällande normer, han tyckte ibland att hon var onödigt dyr på vissa områden.

Det gnabbades en del, men eftersom de numera var skilda i laglig ordning, sköttes diskussionerna formellt och sakligt.

Det upprättades ett avtal mellan parterna, som tog hänsyn till både kvinnan och mannen, så att ingen av dem skulle behöva känna sig orättvist behandlade. Familjelyckan var kanske inte densamma som tidigare, men när de satte sig ner för att fira avtalet, upptäckte de trots allt en djup samhörighetskänsla.

Redaktören

* * * * *

JUBILEUMSEXTRA

* Ansvarig utgivare: Per-Åke Dahlström, UP *
* Redaktör: Britt Blom, UP *
* Adress: FFV Underhåll, UP *
* 73281 Arboga *
* Telefon: 0589/81859 *
* * * * *